

Šajā dokumentā ir sniegta dalībniekiem paredzētā pamatinformācija par šo ieguldījumu plānu. Tas nav reklāmas materiāls. Valsts fondēto pensiju likums paredz sniegt šādu informāciju, lai palīdzētu jums izprast, kas raksturīgs dalībai šajā plānā un kādi ir ar to saistītie riski. Iesakām to izlasīt, lai jūs varētu pieņemt pamatotu lēmumu dalībai ieguldījumu plānā.

Ieguldījumu plāns "Adaptīvais ieguldījumu plāns VAIRO 1980-1989".
Ieguldījumu plāna pārvaldītājs ir VAIRO IPAS.

Mērķi un ieguldījumu politika:

Ieguldījumu plāna (Plāns) mērķis ir panākt pensiju kapitāla pieaugumu, kas pirms pārvaldīšanas izmaksām atspoguļo pasaules tirgus ienesīgumu.

Plāna ieguldījumu politika tiks realizēta trīs Plāna darbības laika posmos ievērojot šādus principus (detalizētāka informācija pieejama Plāna prospekta sadaļā 4.1):

1. No 2023. gada līdz 2035. gadam līdz 100% no Plāna aktīviem tiks ieguldīti attīstīto valstu Tirgus indeksam piesaistītos ieguldījumu fondos, kuri veic ieguldījumus kapitāla vērtspapīros.
2. No 2036. gada līdz 2050. gadam, Plāna līdzekļu ieguldījumi attīstīto valstu Tirgus indeksam piesaistītos ieguldījumu fondos, kuri veic ieguldījumus kapitāla vērtspapīros tiks pakāpeniski samazināti no 100% no Plāna aktīviem 2035. gadā līdz 25% no kopējiem Plāna aktīviem 2050. Ieguldījumi Tirgus indeksam piesaistītos ieguldījumu fondos, kas veic ieguldījumus parāda vērtspapīros un risku ziņā tiem pielīdzināmos instrumentos, un kuriem ir piešķirts investīciju kategorijas reitings, tiks pakāpeniski palielināti no 0% no Plāna aktīviem 2035. gadā līdz 75% no kopējiem Plāna aktīviem 2050. gadā.
3. Sākot ar 2050. gadu, līdz 100% no Plāna līdzekļiem pakāpeniski tiks ieguldīti Tirgus indeksam piesaistītos ieguldījumu fondos, kas veic ieguldījumus parāda vērtspapīros un risku ziņā tiem pielīdzināmos instrumentos, un kuriem ir piešķirts investīciju kategorijas reitings.

Plāna līdzekļu pārvaldīšana tiks veikta iespēju robežās izmantojot Plāna dalībnieku dzīviescikla ieguldījumu pieeju. Plāna dalībniekiem var nebūt nepieciešams mainīt Plānu līdz pat pensionēšanās brīdim, jo Līdzekļu pārvaldītājs saskaņā ar Plāna prospektā 4.2. sadaļā noteikto Plāna aktīvu sadalījumu pakāpeniski samazina Plāna kopējo riska līmeni.

Līdzekļu pārvaldītājs iegulda Plāna līdzekļus akciju tirgus indeksiem piesaistītos fondos, tas ir pasaules finanšu tirgū kopumā neveicot ieguldījumus atsevišķās uzņēmumu akcijās vai obligācijās.

Pārvaldītājs neplāno ņemt aizņēmumus uz Plāna līdzekļu rēķina.

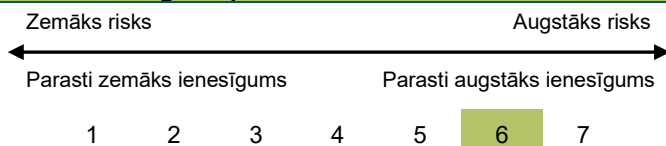
Ieguldījumu plāna līdzekļi tiek ieguldīti ievērojot šādus ierobežojumus:

- ieguldījumi vienā ieguldījumu fondā, ja tā ieguldījumu politika paredz kapitāla vērtspapīru indeksa sastāva replicēšanu, nedrīkst pārsniegt 25 procentus no Plāna aktīviem un 30 procentus no šā ieguldījumu fonda neto aktīviem
- ieguldījumi ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros vai citos riska ziņā tiem pielīdzināmos finanšu instrumentos, kopā var sasniegt 100 procentus no Plāna aktīviem.
- Plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt - atsevišķā ārvalstu valūtā – USD (ASV dolārs) – 50 procentus no ieguldījumu plānā paredzētā maksimāli pieļaujamā kapitāla vērtspapīru apmēra.

Līdzekļi netiek ieguldīti:

- kapitāla vērtspapīros (akcijās), izņemot ieguldījumus ar Tirgus indeksiem piesaistītu ieguldījumu fondu starpniecību;
- parāda vērtspapīros (obligācijās);
- pašvaldību emitētos finanšu instrumentos;
- alternatīvo ieguldījumu fondos;
- riska kapitāla tirgū;
- atvasinātajos finanšu instrumentos;
- virtuālajās valūtās;
- citos finanšu instrumentos, kas šeit nav minēti.

Riska un ienesīguma profils:

Ieguldījumu plāns iekļauts 6. riska kategorijā teorētiski balstoties uz pēdējo 5 gadu ienesīguma gada svārstīgumu, kas bija raksturīgs pasaules uzņēmumu akciju indeksam piesaistīto ieguldījumu fondu svārstīgumam (bija robežās no 15% līdz 25%). Norādītā riska kategorija netiek garantēta un var laika gaitā mainīties. Zemākā riska kategorija nenozīmē, ka risks neeksistē.

Ieguldījumu plāna būtisko risku apraksts:

Tirgus risks — Plāna aktīvu vērtība, kā arī ienākumi no tiem, var svārstīties tādu faktoru ietekmē kā: pasaules akciju tirgu svārstības un ārvalstu valūtu maiņas kursa svārstības finanšu tirgos. Līdzekļu pārvaldītājs daļēji samazina tirgus risku veicot ieguldījumus Tirgus indeksiem piesaistītos ieguldījumu fondos. Līdzekļu pārvaldītājs uzskata, ka pilnīgā tirgus riska samazināšana nav Plāna dalībnieku interesēs jo ilgtermiņā tirgus riska pieņemšana var nodrošināt papildus peļņas iespējas.

Netiešais ārvalstu valūtas risks netiek samazināts jo Līdzekļu pārvaldītājs uzskata, ka tā samazināšana nav Plāna dalībnieku interesēs jo ilgtermiņā netiešā valūtas riska pieņemšana var nodrošināt papildus peļņas iespējas.

Tiešais valūtas risks — Daļa no Plāna aktīviem var tikt ieguldīta ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos. Valūtu svārstību rezultātā var svārstīties arī Plāna aktīvu vērtība.

Svārstību apjoms tiek samazināts ar noteikumu, ka Plāna ārvalstu valūtas USD (ASV dolārs) atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt 50 procentus no Plāna paredzētā maksimāli pieļaujamā kapitāla vērtspapīru apmēra.

Operacionālais risks — iespēja Plānam ciest zaudējumus prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu līdzekļu pārvaldītāja iekšējo procesu norises, cilvēku un sistēmu darbības vai ārējo apstākļu ietekmes dēļ, ieskaitot juridisko risku.

Risks tiek samazināts, līdzekļu pārvaldītājam izstrādājot un ievērojot stingrus iekšējās kontroles noteikumus.

Plāna operacionālā riska ietekme uz daļas vērtības svārstīgumu nav iekļauta riska kategorijas rādītājā.

Ilgspējas risks – ir risks, ka vides, sociālie un pārvaldības apstākļi var nelabvēlīgi ietekmēt Plāna ieguldījumus un līdz ar to Plāna rezultātus. Ilgtspējas risks var izpausties caur citiem riskiem, piemēram, tirgus risku, likviditātes risku, operacionālo risku un citiem riskiem.

Netiešais valūtas risks — Ņemot vērā Plāna portfeļa ieguldījumus pasaules lielāko uzņēmumu kapitāla vērtspapīros, daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta eiro valūtā nominētos ieguldījumu fondos,

kuri tālāk iegulda ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos. Tādēļ Plāns ir pakļauts netiešajam valūtas riskam, kas var būtiski palielināt tā daļas vērtības svārstīgumu, it īpaši īstermiņā.

Līdzekļu pārvaldītājs Plāna līdzekļus iegulda ieguldījumu fondos, kuri ir piesaistīti tādiem Tirgus indeksiem, kuri ņem vērā vides, sociālos un pārvaldības ilgtspējas faktoros.

Papildus informācija par Plāna riskiem pieejama Plāna prospekta 5.sadaļā.

Maksājumi:

Maksas izmantotas, lai segtu ieguldījumu plāna darbības izdevumus. Šīs maksas var samazināt ieguldījumu plāna potenciālo pieaugumu.

Maksājuma pastāvīgā daļa, ko ietur reizi mēnesī

Maksājuma pastāvīgā daļa, t.sk.:	0.49% gadā
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	0.39% gadā
Atlīdzība līdzekļu turētājam	0.10% gadā
Atlīdzība trešajām personām	0.00%

Kopējo izdevumu koeficients (KIK) atspoguļo ieguldījumu plāna faktisko kopējo izdevumu (atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam, turētājam un pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi) attiecību pret neto aktīvu vidējo vērtību gadā.

KIK = 0.49 % (aprēķināts teorētiski jo ieguldījumu plānam vēl nav darbības vēstures)

Maksājuma mainīgā daļa, ko var ieturēt reizi gadā

No ieguldījuma plāna līdzekļiem **netiek ieturēta** mainīgā maksājuma daļa.

Maksimālā summa, ko var ieturēt no plāna līdzekļiem, ir 0.49% gadā no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības.

Papildus informācija par maksājumiem atrodama ieguldījumu plāna prospekta 3. sadaļā. Prospekts atrodams VAIRO IPAS mājaslapā www.vairo.lv.

Līdzekļu pārvaldītājs un turētājs var samazināt sev noteikto maksājumu apmēru pēc saviem ieskatiem, tostarp samazināt maksājumus tikai noteiktā laika periodā. Līdz ar to, faktiskais maksājumu apmērs var būt mazāks nekā šeit norādītais maksimālais apmērs.

Līdzšinējās darbības rādītāji:

Nav pieejami, jo ieguldījumu plāns sācis darbību 2023. gada 9. oktobrī

Ieguldījumu plāna ienesīgumu aprēķina kā ieguldījumu plāna daļas vērtības izmaiņu pārskata gada laikā attiecību pret tās vērtību pārskata gada sākumā, izsakot to procentos, pieņemot, ka gadā ir 365 dienas.

Ieguldījumu plāns sācis darbību 2023. gada 9. oktobrī.

Līdzšinējais ienesīgums negarantē līdzīgu ienesīgumu nākotnē!

Praktiska informācija:

Līdzekļu turētājs: "Swedbank" AS

Plāna dalībniekiem ir tiesības mainīt sava fondētā pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāju ne biežāk kā reizi kalendāra gadā, bet viena un tā paša līdzekļu pārvaldītāja ieguldījumu plānu ne biežāk kā divas reizes kalendāra gadā.

Valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekam sasniedzot vecumu, kas dod tiesības saņemt vecuma pensiju, tam ir tiesības izvēlēties:

- 1) uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pievienot nefondētajam pensijas kapitālam un aprēķināt vecuma pensiju saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām", vai
- 2) par uzkrāto fondētās pensijas kapitālu iegādāties dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) polisi.

Ja Plāna dalībnieks nomiris pirms vecuma pensijas pieprasīšanas, fondētās pensijas kapitāls tiek izmantots atbilstoši dalībnieka izdarītajai izvēlei par tā izmantošanu:

- 1) to ieskaita valsts pensiju speciālajā budžetā;
- 2) to pievieno fondēto pensiju shēmas dalībnieka norādītās personas fondētās pensijas kapitālam;
- 3) to manto Civillikumā noteiktajā kārtībā.

Papildu informāciju par ieguldījumu plānu (prospektu, gada pārskatu, līdzekļu pārvaldītāju ziņojumus u.c.) var iegūt VAIRO IPAS mājas lapā www.vairo.lv kā arī VAIRO IPAS birojā (Baložu iela 20a, Rīga, LV-1048) darba dienās no plkst. 9:00 līdz 17:00. Ieguldījumu plāna prospekts pieejams arī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā.

Uzraugošā iestāde: Latvijas Banka.

Šis ieguldījumu plāns ir reģistrēts Latvijas Republikā, un tā līdzekļu pārvaldītāja un līdzekļu turētāja uzraudzību veic Latvijas Banka.

VAIRO IPAS ir licencēta Latvijas Republikā un to uzrauga Latvijas Banka.
Šī dalībniekiem paredzētā pamatinformācija ir patiesa un publicēta 2023. gada 9. oktobrī.